

EDINOST

„EDINOST“
Izhaja po trikrat na teden v šestih iz-
dankih ob torkih, četrtek
in sobotah. Zjutranje izdanje iz-
haja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7.
uri večer. — Obojno izdanje stane:
za en mesec . . . 1.—, izven Avstrije f. 1.50
za tri mesece . . . 3.— „ „ „ 4.50
za pol leta . . . 6.— „ „ „ 9.—
za vse leto . . . 12.— „ „ „ 18.—
Naročnik je plačevati naprej na naročbo
brez priložne naročilnice se uprava ne
ozira.

Posamične številke se dobivajo v pro-
dajalnicah tobaka v Trstu po 3 nč.
izven Trsta po 4 nč.

Oglas se računa po tarifu v petiti; za
naslove s debelimi črkami se plačuje
prostor, kolikor obsega navadnih vrstic.
Poslana, osmrtnica in javne zahvale, do-
mači oglasi itd. se računajo po pogodbi

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu
ulica Caserma št. 18. Vsako pismo mora
biti frankovano, kor nefrankovana se ne
sprojemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase spre-
jema upravnništvo ulica Molino pic-
colo št. 3, II. nadst. Naročnino in oglase
je plačevati loco Trst. Odpeta reklama-
cija se prostje poštnino.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„Edinost“ je mesec.

Sto let z — Avstrijo?

Dne 18. t. m. je priobčila dunajska „Reichs-
wehr“ nastopni ne le veleznanimi, ampak tudi
jako aktuelni članek:

Danes je minolo 100 let, odkar se je sklenil
preliminarni mir v Campo Formio, glasom kate-
rega sti se Dalmacija in Istra odločili od
benečanskega obsežja in sti si priklopili k naši
državi. Moč hiše Habsburgov se je povečala tako.
Ta nova pridobitev na ozemlju se je bogato po-
plačala z izgabo avstrijskega Nizozemstva, Milana,
Modene in Mantove. Zmešnjave dobe Napoleonove
so še nadalje močno tiščale Avstrijo. Po miru,
sklenjenem v Požunu, je Dalmacija leta 1805. pri-
padla kraljestvu italijanskemu, in se je še leta
1814. zopet pridružila Avstriji. Istra pa je leta
1808. postala francoski departement in je bila še
le leta 1815. zopet del cesarske države avstrijske.
Današnji datum je torej smatrati pomembnim za
Dalmacijo in Istro. Da se je pozabil stoletni jubilej
in da je brez petja in slavlja minul 18. aprila 1897.
— ker je očitno, da tam doli ne občutijo teh 100
let zveze z Avstrijo — to sili vsakakor k resnemu
razmišljanju.

Mi se nečemo dotikati ukupnodržavnega
patriotizma prebivalstva Dalmacije. Krasni rod,
bivajoči v tej deželi, ima mnogo čednosti. Naša
mornarica se popolnoma večinoma iz Dalmatincev,
ki so n. pr. pri Visu delali prave čudeže junaštva.
Posamične žalostne epizode, kakor n. pr. ustaja
v Boki, ne morejo skaliti skupne prijazne slike.
In vendar vse kaže že več let močno odtujenje
med tem daljšim in na dolgo zategnjenim oto-
škim ozemljem in pa med notranjimi pokrajinami
avstrijskimi. Tega odtujenja si ne smemo tolmčiti
le po velikih narodnih in kulturnih razlikah. No-
čemo posezati še le v dobo Metternichovo in Ba-
chovo, ampak povdariti moramo, da so zlasti
nemškoliberalne vlade napravile iz Dalmacije polje
za poskušnje jako dvomljivih eksperimentov. Tru-
dile so se, da bi Dalmaciji vtisnile italijanski
značaj vzlic temu, da sestavlja tam slovensko pre-
bivalstvo 96.2 odstotka, italijansko pa 3.1 odstotka.

PODLISTEK

Fromont mlajši & Risler starši.

ROMAN.

— Francoški pisal Alphonse Daudet, preložil Al. B. —

Risler ju je pustil drugega proti drugemu ter
stopil k Fromontu mlajšemu, čegar prisotnost ga
je zelo osupnila. „Kaj, vi ste tukaj, Žorž?.. mi-
slil sem, da ste v Savignyu.“

„Saj sem tudi hotel... a mislite si... prišel
sem... Mislim sem namreč, da čez nedeljo ostanete
v Asnièresu ter hotel govoriti z vami o neki kup-
čijski zadevi.“

In v veliko živahnostjo, v precej zmešanih
stavkih mu je pričel pripovedovati o važnem naro-
čilu. Sidonija je izginila, menjavši s hladnim in
odrevenelim Franom nekaj nevažnih besed, gospa
Dobsonova pa je tiho, zadrževano igrala dalje;
slišati je bilo kakor spremljevanje odločilnega pri-
zora v melodrami.

Poležaj je bil res nekoliko sumljiv, a Risler-
jeva dobra volja je vse zopet spravila v tek. O-
pravičeval se je pri svojem družniku, da ni bil
tako tukaj, želel Franu pokazati hišo ter ga vodil
iz salona v konjski hlev, iz hleva v shrambo za

Še le okupacija Bosne in Hercegovine je prinesla
spremembe. Spomnili so se, da iz ozirov na višo
državno korist ni smeti nadaljevati umetnega
gojenja življa italijanskega. Takrat so si tudi na-
tanjeno ogledali karto Dalmacije in so našli, da
treba mnogo storiti za strašno zanemarjeno kra-
ljestvo že radi novih dežel v ozadju. Ali se je
storilo? Ne, le malo se je storilo. In vendar ima
Dalmacija vzlic svojemu siromaštvu predpogojev za
vpešen razvoj. Že nje morskata pristanišča kažejo,
kje bi morali zapričiti z delom. V zvezi s primer-
no železniško zvezo mogli bi trgovini odpreti važna
obsežja in nas usposobiti za konkurencijo glede
mnogih predmetov, kakor je to že danes glede vi-
narstva kraj vseh primitivnih sredstev sedanjih.
Seveda bi moralo biti to delo zasnovano bolj na
veliko, začeti bi morali z investicijami v velikem
stilu, ki bi morale hoditi roko v roki s povzdiga-
njem kulturnega stanja. Toda, mi vidimo povsodi
mrtvilo ali k večjemu le skromnih začetkov. Krivda
je tudi tu po velikem delu na naši državopravni
in narodni bedi. Dalmacija smatra samo seba de-
lom trojedne kraljevine; smatra se pripadajočo k
Hrvatski in Slavoniji in celo v oficijelnih državnih
taktih ogersko-hrvatskih se ista imenuje tako. V
tem smislu so tudi dalmatinski poslanci podali svojo
državopravno zavarovanje povodom otvorjenja
državnega zbora. Imamo pred seboj — da govo-
rimo v ožjem zmislu — le „začasni Avstrijci“,
smatrajočih tudi teh 100 let notranjeavstrijskega
vladarstva le kakor pot do trojedine kraljevine.
Ali je možno po takem grajati, da ni v nas po-
sebnega veselja za žrtvovanje milijonov, ker se
moramo bati, da bi se Ogerska nekega lepega dne
— to je, ko bi bilo vse lepo urejeno v Dalmaciji
na naše stroške — oglasila se svojimi „zgodovins-
skimi“ zahtevami? Trpkost, ki nam zveni iz go-
vorov dalmatinskih zastopnikov v zbornici poslanc-
cev, po takem ni opravičena. (S temi državno-
pravnimi pomisleki lista „Reichswehr“ se nečemo
baviti dalje; pripomniti pa moramo, da isti po-
misleki veljajo še v neliko večji meri glede Bosne
in Hercegovine. Vendar pa se trošijo tam milijoni
za melioracije, kakor je dokazano v zanimivem

jedila, v kolarnico in rastlinjak; vse je bilo novo,
svetlo, sijajno, premajhno in nepripravno.

„To je stalo dosti novcev!“ je dejal Risler
z nekakim ponosom ter Sidonijino lastnino dal ob-
čudovati v sleherni posameznosti. Kazal je, kako
sta voda in plin napeljana v vsa nadstropja, kazal
električne zvonce, vrtno opravo, angleški biljard,
sobo za kopanje ter zraven ni mogel prehvaliti
Georgesa Fromonta, ki mu je s tem, da ga je
imenoval za svojega družnika, dal kar vse premo-
ženje.

Kadarkoli je čutstvo znova prekipelo vr-
lemu Rislerju, skušal se je Georges Fromont osra-
močen in v zadregi izogniti čudnemu pogledu, ki
ga je Fran upiral vanj.

Tudi zajutek je minil v neprijetnem razpo-
loženju. Gospa Dobsonova je skoro sama skrbela
za zabavo ter je bila vsa srečna, da se tako lepo
razvija romantična ljubimska spletki. Ker je na-
tanko poznala zgodovino svoje prijateljice, ali vsaj
mislila, da jo pozna, je umela tihi srd novodošlega,
bivšega ljubimca, ki je bil razkačen, da je svoje
mesto našel zasedeno, in baš tako nemir Fromonta,
katerega je preplašil pojav tekmečev. Bodrila je
jednega s pogledom, tolažila drugega s mehljajem,

članku, ki ga priobčujemo ravno sedaj pod naslo-
vom: „Kako se troši za povzdigo blagostanja v
okupiranih in kako v podedovanih deželah!“ Op.
ur. „Edinosti.“ V Dalmaciji naj izjavijo enkrat na
nedvoumen način, da se čutijo zvezane z Avstrijo
in Avstrija gotovo zadosti v polni meri svojim
dolžnostim. Današnji dan nudi res najprimernejši
trenotek, ko bi morali imeti to pred očmi od Zadra
do Budve.

V deželi istrski ni gradiva za taka „daleko-
sežna razmišljanja“, a tudi tu je možno konstatirati
velikih škod, izvirajočih posebnost iz narodnih grehov.
Ravno sedaj je tam globoko razburjenje. Slovan-
sko prebivalstvo, predstavljajoče velik odstotek,
se že leto in dan brutalizira sistematično, da
avtonomna uprava dežele kar zanikuje ekzisten-
cijo Slovanov. Spominjamo se še, kako se je pred
par leti razglašal deželni zbor, ker so slovanski
poslanci bili toli drzni, da so storili obljubo v
svojem materinem jeziku. Ko so v Piranu razobe-
besili dvojezične uradne tabele, zaplapolal je pravi
upor. Zadnje volitve so bile spremljane od raznih
nasilstev, tako, da šesedaj vlada v deželi razbur-
jenje, katerega ni smeti soditi prenizko. Italijani
so si vtepli v glavo, da morajo Istro poitalijan-
čiti za vsako ceno. Zakaj? Odgovora ne treba
iskati v daljini, pa tudi spoznanje imamo na dlani,
da jeden del prebivalstva istrskega smatra le
kakor prehodno postajanko teh sto let Avstrije.
(Gotovo je tako. Saj imamo dokazov, da je celo
v slovenskih kmetih v občini pomjanski — seveda
kolikor jih je demoraliziranih po italijanski agita-
ciji — utrjeno prepričanje, da Istra pride danes
ali jutri pod Italijo, kjer — jim ne bode trebalo
plačevati davkov. Tega sleparstva se poslužujejo
italijanski agitatorji, da tem lože pripravljajo ljud-
stvo za svoje izdajake nakane. Op. ur. „Ed.“).
Toda ne govorimo dalje o tem! Morda pa gospodje
na namestništvu v Trstu ne zamude današnjega
dne, da ne bi primerno razmišljali o tem. Tudi
centralni vladi bi priporočili najnujnejše resno raz-
mišljanje. Tu gre za trdnost v odločitvah, ka-
koršno označa Holtzendorf znakem političkih činov.

čudila se je Sidoniji, da je take mirna ter je vse pro-
ziranje svoje hranila za grdina Rislerja, neotesa-
nega, divjega trinoga. Najbolj se je trudila, da bi
pri mizi ne nastala tista grozna tišina, ki valed
ropotanja vilic postaja smešna in sitna.

Po zajuterku je rekel Fromont mlajši, da se
mora vrniti v Savigny. Risler se ga ni upal zadr-
ževati, ker bi sicer njegova draga „madame Žorž“
čisto sama morala prebiti nedeljo. Ljubimec je bil
torej prisiljen, ne da bi besedico izpregovoril z
ljubico, v največji vročini iti na kolodvor, vedno
spremljan od soproga, ki ga je na vsak način ho-
tel spremiti na kolodvor.

Gospa Dobsonova je za trenotje sšla k
Franu in Sidoniji v mali senčnici, ob kateri se je
vspenjala trta z rujavkasto rudečim perjem. A
kmalu je izprevidela, da je nepotrebna, vrnila se
je v salon ter pričela znova, kakor prej, ko je bil
Georges tu, tiho in izrazovito igrati in peti. V
tistem vrtu je odmevala ta poluglasna, skozi veje
polzeča godba kakor ptičje žvrgolenje pred vi-
harjem.

Slednjič sta bila sama.

(Pride še).

Kako se troši za povzdigo blagostanja v okupiranih in kako v podedovanih deželah!

(Daje)

Preidimo k ljubljanski kotlini. Tu treba pripomniti, da so že v letu 1654 pozvali slovečih italijanskih inženirjev, da bi izrekli svoje menenje, kako bi se moglo osušiti ljubljansko barje.

V letu 1762 je neki posestnik, imenovan Zorn, izvel po njem imenovani kanal in se mu je v to brezplačno prepustilo 215 oralov. Vspehi, ki so se dosegli s tem delom, so bili povod, da je cesarica Marija Terezija, slavnega spomina, zaukazala, da je delati na to, da se ljubljansko barje spremeni v oranice in da je v ta namen predložiti primeren načrt. V to svrhu naj bi tudi kranjski stanovni pomogli s primernim prispevkom. Dotična tehniška poizvedovanja so se poverila patru jezuitu in profesorju mehanike Gabrijelu Gruberju, in po njega načrtu so se tudi pričela dela v letu 1772, a po njem imenovani kanal — Gruberjev kanal — se je otvoril leta 1780.

Ukupni stroški teh del so znašali 219.809 gld. 18½ nvč tedanje veljave.

Ugodni vpliv tega kanala na osušenje tedaj nad 32000 oralov obsejajočega močvirja je bil vzrok nadaljnjim razpravam, in sicer v letih 1807, 1819 in 1828. Vspeh teh razprav je bil v letu 1828 otvorjeni Kodeljev prekop, katerega stroški so znašali 34.048 gld. 48 in pol nvč. k. d.

No, dasi je v letu 1830 Njeg. Veličanstvo, cesar Fran I., dal nov nalog glede osušenja, omejilo se je vse delovanje do leta 1857 le na ohranitev obstoječega stanja.

Še le v tem letu se je dovolilo poglobljenje Ljubljanske in Gruberjevega kanala po načrtu tedanjega c. k. ministerijalnega svetnika Antona Bergerja. Po tem načrtu naj bi se znižale povišni za 1.264 m. in se je isti izvršil v šestdesetih letih. Dela, završena v letu 1867, so zahtevala 200.000 gld. a. v. K tej svoti je še pristoje 74.000 gld. za novi karlovski most. V poplavljenju tega dela namerovano poglobljenje Zornovega kanala — ki se je popolnoma zarasel tekom let in ki naj bi bil kakor poprej vsprejemal vodovje, zlivajoče se od severnega pogorja in je odvajal v Ljubljano — se je sicer pričelo v leto 1868, toda z delom so prenehali kmalu, ker je pesek hitro zopet zasul izsekane profile.

Vsled zaustavljenja del preostali znesek 60000 gld. sestavlja danes zalogo za kulturo barja. Z obrestmi od tega zneska se od tistega časa plačujejo dela za vzdrževanje.

Do leta 1877 je c. k. deželna vlada opravljala administracijo barja, oziroma gradbenih del na istem. Na temelju zakona o vodnem pravu izdal se je 23. avgusta 1877 deželni zakon. S tem zakonom se je skrb za kulturo barja poverila glavnemu odboru za kulturo barja. Obsejje barja se je z 26.300 orali pritegnilo v to zadrugo kakor obvezano h konkurenciji.

Ker se je obsejje barja, kakor rečeno že popred, v prejšnjem stoletju računalo na 32.000 oralov, možno je sklepati iz tega, da se je z deli, dovršenimi do leta 1877, trajno posušilo površje 5700 oralov. Ugodni vpliv na povodnji pa, dosežen z deli, izvršenimi v šestdesetih letih, se je zgubil polagoma vsled izkopavanja šote in ob tu pa tam še sedaj neracionalnem požiganju iste, tako, da povodnji zopet postajajo občutne bolj in bolj.

Vsled obilnih tožeb, ki so se oglašale tem povodom, je poprej omenjeni odbor za kulturo barja, sporazumno z ministerstvom za poljedelstvo v letu 1880 sklical ekspertizo (shod zvedencev) v ta namen, da se določijo one odredbe in da se označijo v načeln tista dela za uravnavo, katerimi bi se doseglo konečno, definitivno osušenje ljubljanskega barja. V to ekspertizo so se poklicali kakor tehniški zvedenci: gosp. c. k. viši stavbeni svetnik Indra in gosp. civilni inženir Ivan pl. Podhajsky, oba z Dunaja, gosp. inženir Salvini iz Milana in gospod inženir Vincentini iz Trsta.

Tej ekspertizi je bilo predloženih 27 vprašanj in je ista v svojem poročilu govorila o vseh momentih, vplivajočih na zboljšanje barja. Potem je določila program, po katerem naj bi se izdelal načrt za osušenje barja. (Pride še.)

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 20. aprila 1897.

Šolsko vprašanje tržaško. Tudi s tem vprašanjem se je bavil te dni list „Reichswehr“ in je pridal temu par zanimivih opazk. Tržaški dopisnik tega lista piše namreč: Naš mestni zastopnik zna izkoristiti svojo moč. To mu moramo pripoznati. Kjer-koli se pokaže prilika za to, zadaje udarce manjšini in jo pritiska nasiljem. Slovenske svetovalce volijo le v take odseke, kjer jim ni nikake prilike za kako delo; zato se isti odreka dostojanstvom, odkazanim jim od mestnega sveta. Še-le v zadnji občinski seji so slovenski svetovalci odložili svoje mandate v odseku za trgovino, poljedelstvo in industrijo, ker jim niso dovolili niti enega mandata v odseku za šolstvo. Še bolj značilno je postopanje mestnega sveta ob vprašanju osnove slovenske šole v mestu. Namestništvena naredba od 1. julija 1894. je ugodila rekurzu občine češ, da občine ni možno siliti k osnutju slovenske šole. Slovenci so rekurirali na ministerstvo za nauk, in to poslednje je tudi res uničilo naredbo namestništva in je naložilo namestništvu, naj uvede poizvedovanja v tej stvari. Namestništvo je naložilo potem šolskemu odseku, naj uvede poizvedovanja. In šolski odsek? Ta ni poizvedoval prav nič, ampak nasvetoval je nastopno resolucijo: „Zaključivši, da nikakor ne odpošlje zastopnika k novim razpravam odseka, ki naj bi jih vršil magistrat po nalogu ces. [kr. namestništva] o nalogu za osnutje slovenskih ljudskih šol v obsejju mesta, podaja občinski svet še enkrat izjavo iz seje od 14. septembra 1892 in od 22. maja 1891, da nikdar ne privoli v to, da bi se v obsejju mesta na občinske stroške gradile šole s kakim drugim učnim jezikom, nego italijanskim. Ta resolucija se je vsprejela v mestnem svetu ob ploskanju galerije in soglasno proti glasom Slovencev. Radovedni smo, kaj poreče namestništvo k takim „poizvedovanjem“! — Gospodje italijanissimi si delajo menda krvavo malo skrbi za to. Očividno jim delajo več skrbi „napadi“ v „Reichswehr“. Neki radikalni list je sprožil vprašanje, da-li ti napadi morda ne merijo na to, da bi izpodkopali stališče sedanjemu gospodu namestniku. „Mi smo — tako piše omenjeni list — jako radovedni, kaj pride iz dogodkov za tajinstvenimi kulisami proti našemu mestu naperjenih člankov, a mi hočemo — kolikor nam bode to mogoče — obveščati o tem svoje čitatelje. Za kroniko vprašanja pa bodi pripomnjeno za sedaj, da je stvar tukajšnjega namestnika contra „Reichswehr“ prevzel hišni odvetnik istega, „Triester Zeitung“. — Gospodje se motijo. Mi ne poznamo nikakih „tajinstvenih kulis“ in ne gojimo nikakih namer, da bi kakorsibodi namestniku izpodkopali stališče. Mi vršimo le svojo dolžnost, da neprestano kažemo na kričače nepravilne tržaške, brez ozira na osebo in kakoršnesibodi tajne ukaze, kakoršnih nam nikdo ne more dajati, ker bi jih ne vsprejeli od nikogar. Tudi mi bodemo — o tem naj bodo prepričani gospodje! — vestno obveščali svoje čitatelje o hipernacionalnih skokih italianissimov, in naj se isti čutijo še tako močno zadete po tem.

Grško-turška vojna. Počilo je. V harmonijo velikonočnih praznikov, notri med akordi ljubezni in miru zahreščalo je kričeče, kajti turija vojne je zalučala svojo gorečo bakljo med sovražne sile na Vztoku. Vojna med Turčijo in Grško je napovedana, diplomatske vezi med obema državama so že pretrgane in grški podaniki, živeči v Turčiji in turški podaniki, živeči na Grškem, so že dobili nalog, da morajo ostaviti svoja bivališča tekom 15 dni. Topovi so že začeli govoriti svoj grozni, svoj krvavi govor. Kri je že jela napajati tla ob turško-grški meji — vojne furije plešejo svoj divji ples. Odvišno bi bilo, ako bi hoteli tu pisati rekriminacije in zasledovati, kdo daje kriv, da je zaplapolal plamen vojne; ampak konstatujemo le, da je evropska diplomacija popolnoma zgrešila svoj cilj. Vstvarila je evropski koncert, diplomatije so se shajali, dajali nasvete, žugali so sedaj Turčiji, sedaj Grški, in vse to — tako so zatrjali — le v ta namen, da se zagotovi evropski mir. A danes je napovedana vojna in s tem je nastala resna nevarnost tudi za evropski mir. Vernjemo sicer, da so evropske države nadahnjene miroljubjem in da vse navdaja želja, da se lokalizuje navstali požar. Ali ob tem vztočnem vpraša-

nju je angažiranih toliko koristij, da se sleherni hip lahko poruši obstoječe soglasje med vlastmi.

Nastopili so resni časi. Evropa je sicer vedela, da morajo priti ti časi, a vendar gleda danes v strahu tja deli na mejo grško-turško, kjer je padla kocka in odločila za — vojno.

Dolgo časa že se je zbiralo netivo in le strah pred velikansko odgovornostjo, ki zadene ono državo, ki prekrši mir, bradal je Grško in Turčijo, da nista že pred tedni naskočili druga na drugo. No, to strašno odgovornost je prevzela sedaj Turčija nase: Turčija je oficijelno pričela vojno, in, dasi nam ni še znano besedilo vojne napovedi, utegne se isto objaviti morda že jutri, ali še danes. Predno pa je turški ministerski svet sklenil napovedati vojno, obvestila je turška vlada velesile potom svojih odposlanikov, da ni mogla dalje prenašati izzivanja Grške. Velesile so to izjavo vzele jednostavno na znanje, prepustivši Turčiji svobodne roke.

Dne 18. t. m. so namreč pričele praske na raznih točkah meje. Slišati je bilo tudi gromenje topov. To je trajalo ves dan. Govorilo se je, da so se morali Turki umakniti in da so Grki takoj zasedli dotične pozicije. V tej bitki (na gorl Anaplisis) je bilo ranjenih 40 Grkov, med temi eden častnik. Padli so trije.

O tej bitki so došla tale službena poročila: Pariz. Iz Larisse poročajo službeno ob 10. uri predp., da so grški vojaki zasedli turške pozicije od Nezerosa do Kutre 1 in pol uro daleč. Turki so naskočili parkrat z bajoneti, toda Grki so jih vrgli. Ne zna se, koliko Turkov je padlo.

London „Bureau Reuter“ poroča iz Elasse: Včeraj so bile hude bitke ob meji. Grške redne čete so prekoračile mejo zajedno z italijanskimi prostovoljci, toda 4 turški bataljoni so jih vrgli. Od Turkov je padlo 5 častnikov.

Carjigrad. Grke so vrgli Turki na raznih krajih. Štiri turške divizije so v ognju proti Grkom. Jedna divizija je prekoračila grško mejo. Turški vojaki se drže izborna.

Atene (18., ob 3. zjutraj). Streljanje iz pušk in topov se je že raztegnilo po vsej tesališki meji. Čuje se bolj streljanje topništva; puške pokajo le tu pa tam.

Atene (ob 11. predp.) Gotovo je, da se je ob tesališki meji razvila bitka, v katero osobito sega topništvo.

Atene. Bitka je bila pri Menexè-ju. Končala je okolu polnoči. Turki so se umaknili in Menexè je v grških rokah. Druga bitka bje se pri Meluni.

Carjigrad. Vrhovni poveljnik Edhem-paša je dobil povelje, da udari na Grke.

Med tem pa so grške vojne ladje bombardovale mesto Preveso, katero so vpelile skoro popolnoma.

Jako važna vest pa je došla minolo noč iz Aten. Glasom te vesti so razne oborožene tolpe prekoračile mejo Makedonije. Ako je to res, more se umelo reči, da v kratkem počí revolucija v Makedoniji.

O bitki pri Meluni poročajo angleški listi: Turki so pričeli bitko sijajnim naskokom z bajoneti. Vedenje turških vojakov je občudovanja vredno; 30 ur so v ognju, ne da bi bili kaj užili, ali se odpočili.

Izid bitke ni določen. Grkom se ni posrečilo pridobiti svoje utrdbe pri Meluni nazaj. Izguba je velika in skoro jednaka na obeh straneh. Turškega generala Hafiz-pašo je zadela grška krogla in umrl je na licu mesta. Ako tudi Turki zmagajo, ni še gotovo, da vsled tega udarilo na Larisso.

Različne vesti.

Umrli je v Temnici na Krasu tamošnji veleposestnik, gosp. Fran Stepančič. Pogreb se je vršil včeraj popol. Pokojni Stepančič nam je vzgojil četorico vzgledno narodnih značajnih sinov. Gracijan in Nicefor bivata med nami v Trstu. Rodoljubni družini izrekamo svoje iskreno sožalje, duši pokojnika pa želimo: večni mir in pokoj!

Osebnost. Namestniški svetovalec baron dr. Conrad se je včeraj odpeljal na Dunaj.

Velikonočni prazniki. Letošnja Velikonoč je bilo prave utelesenje spomladi: nebo jasno, na vsem obzorju niti jednega oblaka, zrak mil, duhteč, kakor v majniku. Zato so se mogli vršiti cer-

kveni slajni velikonočni obredi ob ogromni udeležbi vernikov. Procesiji Vstajenja v župni cerkvi pri sv. Antonu novem in sv. Justu, bili sti, kakor vsako leto, tudi letos že v soboto ob 4. in pol, oziroma 5. in pol. Potem je bila procesija v Rojano, v Škledju in na Katinari. V ostalih cerkvah v mestu in po okolici pa je bila procesija v nedeljo na vse zgodaj. Povsodi bila je, kakor že rečeno, velika množica vernih.

Krasno pomladansko vreme pa je vabilo na plano, na svoboden zrak. Oba praznika bilo je zato zelo živahno gibanje izletnikov, toliko po suhem, kolikor po morju, ne glede na trume pešcev, ki so uživali čisti zrak v bližnji okolici. Posebno dobro je bil zaseden zabavni vlak v Nabrežino, kajti prvi in tudi drugi praznik je odpeljal iz Trsta po preko 400 izletnikov.

Imenovanje. Predsedstvo prizivnega sodišča v Trstu je imenovalo avskultantom pravnega vežbenika trgovinskega sodišča v Trstu, Avg. Halerja pl. Halenburga.

Umirovljenje. Kontreadmiral Karol vitez Seemann pl. Trenenwart je šel v pokoj. Nj. Vel. cesar mu je tem povodom podelil čast viceadmirala „ad honorem“.

Črnogorski konzulati. S Cetinja poročajo, da se v kratkem osnujejo črnogorski konzulati v Neaplju, Odesi, Trstu in na Reki.

Štrajk v ladjestavbarskem zavodu pri sv. Roku. Včeraj je bil v gledališču v Miljah delavski shod, katerega je bila sklicala socijalno-demokratska zveza. Shodu je prisustvoval in posegel z besedo vmes i obrtni nadzornik Cogliavina. Predsedoval je Karol Ucekar, udeležnikov pa je bilo preko 1000. Shod je razpravljal o diferencijah, ki so nastale med ravnateljstvom ladjestavbarskega zavoda in pa delavci zaradi postopanja uradnika P. Ravnateljstvo je bilo jednostavno zavrglo zahteve delavcev. Ucekar je predložil, naj se izbere poseben odbor, ki naj bi se pogajal z ravnateljstvom; ta predlog je toplo podpiral tudi obrtni nadzornik, toda zbor ni hotel ničesar znati o pogajanjih. In zato se je izreklo delavcem, da, ako so gotovi svoje stvari in da znajo, da morejo prebiti štrajk, pa naj storé, kar hočejo.

Za tem shodom je bil privaten shod in na istem se je sklenilo takoj pričeti štrajk. Niti do sobote niso hoteli počakati. Štrajkovci so si izvolili 107 rediteljev za vzdrževanje reda; štrajkuje preko 1000 delavcev.

Iz Barkovelj nam pišejo: Predminoli teden se je vršila pri nas preiskava radi izgrediv od dne 18. marca. Nasledek je bil ta, da so zaprli še 7 Barkovljanov poleg onih 6, ki sede v zaporu že od dne 9. marca.

Nočem nadalje razpravljati o tej stvari, ker je stvar tako in tako v rokah pravice in bode žaljeni zakon, žal, zahteval zadoščenja. Ali v srce mora boleti človeka, da bodo poleg onih, ki so v hipni razburjenosti in izzvani po netaktnem postopanju magistratnih organov, prekoračili meje zakona, trpele tudi njih nedolžne družine. Oni pa, ki so dolgo vrsto let sem izživali to naše dobro ljudstvo, ki mu nalagajo še vedno krivico na krivico in ki so v prvi vrsti krivi na vseh žalostnih razmerah, oni nasprotniki pa nastopajo sedaj kakor tožitelji našega ljudstva! Ali zapomnijo naj si oni, ki se umejo spretno izogibati posvetnemu zakonu, da Bog sicer res ne plačuje vsake sobote, ali kadar plačuje, tedaj so računni strogi! Krivičniki, tre-site se pred božjo jezo!

Nas pa, dragi bratje okoličanski, veže dolžnost, da skrbimo za bedne družine in jim olajšamo njih bode.

Nasprotniki nam napovedujejo tudi gospodarski boj. Dobro, pa vsprejmimo ta boj. Združimo se, stisnimo svoje vrste! Ako hoté meščani pretrgati z nami gospodarske vezi, potem se jim pa moramo najedlečneje zahvaliti na demoralizaciji, ki se širi iz mesta v okolico. Ako Italijani nočejo več računati z nami, dobro, potem pa naj nam povrnejo tudi staro pravico našo, da si bodemo mogli svobodno voliti svoje župane. Ako je nekdanj dopuščal to mestni statut tržaški, dopuščati nam mora tudi sedaj. Zahtevajmo to odločno in vztrajajmo v nadi, da bode tudi sl. vlada podpirala to zahtevo našo.

Časi so resni. Obzorje svetovne politike se temni. Nikdo ne more vedeti, da-li nam jutrnji dan ne donese dogodkov, ki ostanejo debelo za-

beleženi v svetovni zgodovini, dogodkov, ob katerih bomo tudi mi okoličanski Slovenci poklicani, da pokažemo zopet že tolikokrat dokazano tradicionalno zvestobo svojo? Tu stojimo mi na prevažni postojanki, katero bi hoteli izpodjesti neprijazni življi. Ali ne bi bil skrajni čas, da se enkrat uduše ti nevarni življi! To patrijotiško delo pa se ne more izvršiti brez nas Slovencev. Ali ne bi bilo morda umestno, da bi se v trž. okolici — za slučaje resnih časov — od okoličanskih črnovojnikov zasnoval polk, sličen nekdanjemu bataljonu?!

I.... V....

Sv. Križ v zastavah. Iz sv. Križa nam pišejo: Pri nas je stara navada, da ob velikih praznikih posestniki hiš razobešajo zastave, narodne, avstrijske in druge. Tako je bilo tudi letos na velikonočno nedeljo. Kar hkratu so prišli orožniki v spremstvu capoville in so velevali, da zastave se morajo takoj sneti. Ta odredba je provzročila veliko razburjenost med vaščani, sosebno zato, ker je odredba zadela tudi avstr. zastave; le tistih par izdajic so si v divjem veselju meli svoje roke. No, kmalu pa se je pokazalo, da so orožniki postopali tako le valed neljubega nesporazumljenja. In na velikonočni ponedeljek je vihralo na stotine zastav, tolike, kolikor jih nismo še videli v naši vasi. Vihrala je tudi na drugo sredi vasi trobojnica dolga kakih 10 metrov. To je bilo neopisno veselje med našimi. Ljudstvo je hvaležno g. polic. komisarju na Proseku, da taktno pošteva naše čustvovanje. Vspeh temu pa je bil najlepši: vladal je ves dan uzoren mir in in ni se dogodila ni najmanja neprilichnost. Mi nočemo dajati nasvetov slavnim oblastim; vendar si drznemo prositi iste, da bi vsikdar — kakor so to pot — modro računile [z dejstvom, da v nas sedaj mogočno valovi narodna zavest, tako močno, kakor še nikdar. Ljudstvo pa je dobro in miroljubno, in se da lepo voditi po taktne vedenju; ali občutljivo je, jako občutljivo. Prosimo torej še enkrat v interesu miru in v interesu ljudstva, da slavna oblast kolikor-le možno prizanesljivim postopanjem obvaruje ljudstvo pred nepremišljenimi koraki in nesrečo. Zagotovljena je slavni vladi hvaležnost vseh poštenih ljudi].

Posojilnica in hranilnica tržaška (registrovana zadruga z omejenim poročtvom) je priobčila nastopno poročilo:

Naš zavod je dovršil dne 31 decembra 1896 svoje peto upravno leto. Da se je tudi letos dosegel lep uspeh, da se naša „Posojilnica in hranilnica“ lepo širi, nam ni treba posebej naglašati, to je razvidno iz statističnih podatkov.

Prometa smo imeli v letu 1896 gl. 568,527.81 torej gl. 190,725.83 več nego v letu 1895. Zadrugnikov je pristopilo 167, izstopili pa so 3.

Deležev je vplačanih glđ. 2630
premenjenih v glavne „ 420

Skupaj glđ. 3050

Vzdignjenih pa glđ. 210.

Stanje delnjev za 31. decembra je torej:

Glavni deleži glđ. 5600

upravni „ 10920

Skupaj glđ. 16520

Hranilne vloge so se v minolem letu lepo pomnožile.

Vložilo se je glđ. . . 102.463.71

Vzdignilo se je glđ. . . 64.006.32

Ktej svoti pridejati je izposojila zadruga, ki znašajo koncem leta glđ. . . 14.191.88

in pa lanski saldo vlog glđ. . . 102.544.94

Skupne vloge znašajo torej glđ. 165.194.21

Vložilo se je 561 krat, poprečna vloga je torej gl. 177, vzdignilo se je 272 krat, poprečno gl. 236

Posojil se je dalo na vknjižbe glđ. . 63.740

„ menjice „ 57.357.77

„ zastave „ 3.655.—

Skupaj glđ. 124.752.77

leta 1895 pa „ 84.921.—

torej glđ. 39.831.77 več.

Največe dovoljeno posojilo je bilo gl. 17.200 najmanje pa 5 glđ.

Prosilcev bilo je 640, dovolilo se je 369 prošnjam, odbilo pa 271.

Največ prošenj bilo je iz tržaške okolice, kar kaže, da ljudstvo želi iznebiti se tujih kapitalistov, ki je tlačijo z visokimi obrestimi in je delajo odvisne od njihove milosti.

Rez. z a k l a d se je od minolega računskega sklepa, ki je bil odobren na občnem zboru dne

10. maja 1896, lepo pomnožil. Dne 31. decembra 1896 znašal je rez. zaklad gl. 1862.89, od čistega dobička pridejalo se je gl. 1422.67. Načelnistvo mu je odstopilo polovico nagrade . . . glđ. 52.30 vstopnina je znašala . . . glđ. 172.— razni dohodki pa . . . glđ. —64 iz tega in naraslih obresti dosegli smo 31. dec. 1896 svote glđ. 3471.38.

K temu pa pride še letošnja vstopnina glđ. 167 in razni dohodki glđ. 11.97, tako da imamo lepo svoto gl. 3650.35, ki je naložena kakor hran. vloga štev. 142.

Ker letošnji čisti dobiček znaša glđ. 3111.95 in bi se za 5% dividendo rabilo glđ. 723.37, bi se po odbitku glđ. 155.52 za nagrado načelnistva, ostanek gl. 2233.06 pridejal rez. zakladu, ki bi na ta način narasel na gl. 5883.41.

Načelnistvo je od svoje nagrade dalo družbi Sv. Cirila in Metoda lansko leto gl. 50, in letos je Tržaška posojilnica in hranilnica pokroviteljica, ostanek letošnje nagrade preko 100 glđ. pa podari „Kmetijski in vrtnarski družbi za Trst in okolico“.

Gledé poslovanja je opomniti, da je bilo v minolem letu 53 odborovih in 5 skupnih sej.

Na tem mestu moramo naznaniti, da je minolo leto umrl mnogozaslužni gospod Oskar Polley, okr. višji obrtni nadzornik, naš zadrugnik in predsednik nadzornikov. Lahka mu zemljica.

Iz teh podatkov je razvidno, da naš denarni zavod lepo raste in procvita, da se širi in veča in vsak zadrugnik, vsak tržaški Slovenec ali Slovan sploh je lahko ponosen nanj!

Najtežavnejšo dobo, dobro utrditve zavoda, smo prebili; zanpanje raste, akoravno se nasprotniki trudijo, da bi je spodkopali in silijo in nago-varjajo naše ljudstvo, da naj se zateka v ptuje zavode! Mnogo našega kapitala je še v nasprotnikovih rokah, da gospodari z njim in ga vporablja v našo narodno škodo — naše ljudstvo daje nasprotniku bič v roko, da je tepe.

Vsaki zavedni Slovenec, vsaka zavedna Slovenka pa mora gledati na to, da pridobi še drugih oseb za naš narodni zavod, da se isti čim prej povzdigne do one velikosti, ki je primerna denarnemu zavodu v velikem trgovskem mestu.

V Trstu, 5. aprila 1897.

Spomladna vojaška parada na Dunaju. Dne 22. t. m. bode na Dunaju velika vojaška parada pred cesarjem Viljemom II. Zapovedoval bode Nj. Vel. naš cesar osebno. Te velikanske parade se udeležé: pešpolki št. 4, 61, 64, 66, 68, 71, 84 in 99; polk cesarskih lovcev; bosensko-hercegovska pešpolka št. 1 in 4; lovska bataljona št. 21 in 25; pijonirski batalijon št. 5; huzarski polk št. 7; dragonski polk št. 11; ulanski polk št. 1; topničarska vojna polka št. 2 in 4; divizijski topničarski polki št. 4. 6 in 42; trdnjavskega topničarstva polk št. 1; tehniška vojaška akademija, kadetne šole za pehoto, topništvo in domobranstvo; oddelek jednoletnih prostovoljcev 1 voznega polka, 5 eskadronov istega polka; oddelek sanitete in slednjič domobranski polk št. 1. Vsega: 46 bataljonov, 23 eskadronov, 3 oddelki in 92 topov. Vojaštvo se razredi v 4 oddelkih. Stanje vseh oddeljav Nj. Veličanstvu poveljnik voja, general konjištva grof Uesküll-Gyllenband. Prvemu oddelku bode zapovedoval nadvojvoda Evgen, drugemu fmlt. Sommer, tretjemu fmlt. Laizner in četrtemu fmlt. baron Wersebe. — Po završeni paradi bodeta jezdila oba cesarja s spremstvom v Schönbrunn.

Nesreči. Iz Idrije nam pišejo: Dne 7. t. m. ponesrečil je v radniku delavec Fran Šinkovec iz Kanomlje. Dajali so les z motovilom v jamo. Zaradi prevelike teže jim je vslo, ter je omenjenega delavca držaj motovila tako hudo udaril pod čeljustje v vrat, da je ostal takoj mrtev.

V noči od 16. na 17. t. m. ob 6. uri je pričelo goreti v hiši Urbana Groma, ter se je ogenj prijel zraven stoječe hiše F. Trčka. Obe hiši sti bili takoj vsi v plamenu. Po hudem in napornem delu se je posrečilo pogasiti ogenj, vendar sti obe hiši zgoreni do polovica.

Dne 17. popoldne pa je pričela goreti rudniška hiša, vendar se je ogenj omejil, predno so prišli ljudje z brizgalnicami ter ni napravil velike škode. V prvem slučaju je vzrok ognja še neznan; v drugem po so zanetli otroci, ki so se pod streho igrali z žvoplenkami.

Kužne bolezní tržiški obšini. V tednu od 10. do 19. t. m. je bilo prijavljenih v področju mestne občine tržiške 11 slučajev dávice (prejšnji teden jih je bilo 13 sl.), 4 sl. škrlatice, 3 sl. kóse, 1 sl. óšpic in 2 sl. porodniške mizlice. Umrle so tri osebe za dávico.

Umrljivost po avstrijskih mestih. Statistiška komisija na Dunaju je sestavila izkaz, iz katerega je razvidno, da je bilo v tednu od 28. marca do 3. t. m. najzdravejše mesto v Avstriji mesto Nusle pri Pragi. Izmed 1000 prebivalcev jih je umrlo 8-2. Potem pride: Stanoslavov na Galiskem z 10-9, Olomuc z 18-1, Praga z 18-7, Gablonec z 19-7, Jägerndorf v Sileziji z 19-8 in Zader z 21-4. Največa umrljivost pa je bila v Celovcu: 60-1 na tisoč; potem se vrste: Drohobycz 52-2 Sternberg 48-5, Dunajsko Novomesto 42-2, Gorica 41-4, Inomost 40-1, Trident 37-1, Lvov 35-7, Gradec 33-6, Linc 32-4, Brno 31-3 in slednjič Trst z 27-5 %.

Opozorjamo naše čitatelje na današnji in seriat „Mejnarodni panorama“ na četrti strani — serija jako zanimiva.

Koledar. Danes (20.): Marcellin, škof; Sulpicij, mučenec. — Jutri (21.): Anzelma, škof; Bruno, spoznavalec. — Polna luna. — Solnce izide ob 5. uri 13 min., zatoni ob 6. uri 46 min. — Toplota včeraj: ob 7. uri jutraj 12 stop., ob 2. pop. 18-5 stop. C.

Loterijske številke, izžrebane dne 17. t. m.:
Dunaj 74, 75, 45, 2, 12
Gradec 1, 71, 56, 35, 89

Književnost.

Matica slovenska.

Audiat et altera pars.

(Zvršetek.)

Na več mestih poslednje kritike „Zvonove“ se omenja važnost poljudnega znanstva in poučno zabavne delavnosti za „Matico slovensko“. Kako znanstvo pa je dosedaj gojila Matica slovenska, ako ne zabavno-poučno? Ako izvzameš nekoliko šolskih knjig, n. pr. Rudninoslovje, Somatologijo, Rastlinstvo, Živalstvo, katere je Matica izdala in za katere ji gre največja zahvala, ker je s tem pospešila napredovanje slovenščine v šoli, iščeš zastoj Matičnih knjig, ki bi bile „strogo svetovno znanstvene“. Saj Schöllerjeve knjige priroda, Trdinove zgodovine slov. naroda, Jesenkovega prirodnoznanstvenega prirodoopisa, Rossmässlerjevih štirih letnih časov, Marnov Kopitarjeve spomenice, ali Cigaletove „Znanstvene terminologije“ itd. itd., vendar ne gre šteti med strogo-svetovno-znanstvene knjige. Vse so več, ali manj poljudno-znanstvenega značaja, tako, da jih ume lahko vsak naobraženik — in za naobražene, inteligentne ljudi je menda vendar namenjeno delovanje Matičino. — Kje je razven nekaterih suhoparnih filoloških razprav, ki so pa v taki manjšini, da jih niti upoštevati ni, kaj strogo znanstvenega? Kje so znanstvene razprave iz matematike, kemije, astronomije, fizike itd.? Nikjer. Boj proti znanstvenemu, strogo-znanstvenemu pravcu Matice slovenske je torej boj s sencami, prava oklamahija.

Če pa povprašamo Matičarje, ali hočejo samo leposlovstva, ali pa tudi poljudno-znanstvene razprave iz vseh strok človeškega znanja, ne dvomim, da se ogromna večina izreče za to, da naj Matica goji popularno znanstvo nasploh, domoslovje v širjem pomenu pa še posebej. — In tega načela se je držala Matica tudi doslej, ker je število knjig in razprav, ki niso umljive širšemu izobraženemu občinstvu, minimalno v primeri s knjigami in razpravami občemljivimi in zanimivimi. — Da bi mogla Matica kdaj vsem ljudem ustreči, tega si niti njen odbor ne domišlja, saj pravijo, da še Bog ne more vsem ustreči.

Recimo pa, da bi Matica res pridobila ogromno število članov, ako bi odslej gojila samo beletristiko, ne bi smela niti tedaj odreči se desedanjim smeri, ker je v to svrhu ustrojena. Tudi akademije bi prodale več knjig, ako bi namesto učenih knjig izdajale romane. Ali zato so ustanovljene, da pomagajo na svitlo tudi takim duševnim proizvodom, ki niso za vsacega banauza. Tako ima tudi Matica slovenska v svojih pravih izražen namen in njej ni gledati, kako bi se povečalo število članov, naj si bode s kakimi koraki, nego ona ima nalogo unapredovati slovstvo in sicer ne samo lepoznanstveno slovstvo, nego v prvi vrsti poljudno-znanstveno slovstvo. Tega načela se je držalo doslej in upamo, da se ga bode tudi odslej.

Najnovostne vesti.

Dunaj 20. Danes se je vršilo slovesno zapri-seženje novoizvoljenega župana, drs. Karola Luegerja. Na nagovor namestnikov je odgovoril dr. Lueger daljšim govorom. Slavnost se je zaključila s cesarsko pesmijo.

Carigrad 19. Poročila Edbem paše prisnava- vajo, da se Grki boré jako žilavo. Turški krogi so uverjeni, da na kopnem zmaga turška vojska. Boje se pa akcije grškega brodovja, ker se turško brodovje nahaja v Dardanelah, nesposobno za akcijo.

London 29. „Dayly Telegraph“ javlja iz Elase, da imajo Turki v svojih rokah vse višine ob meji.

Atene 19. Poročila pribajajoča iz Reveni, so jako zadovoljiva. Glasi se, da se je 22.000 mož turške vojske udeležilo napada na Reveni.

Atene 20. Včerajšnji boj za sotesko Meluna je bil jako težak. V Larisso, Tirnavos in Volo so doveli 3 ranjene častnike in nad 200 mož. Grki so mogli zopet zasesti več važnih pozicij.

Carigrad 20. Oficijelne brzojavke trde, da so Turki vzeli vse višine, nadvladujoče Tirnavos. Boj se nadaljuje. Grške vojne ladije bombardujejo Preveso že 4. in pol ure.

Zobobol olajšujejo

zobne kapljice lekarja Piccolija v Ljubljani

(Dunajska cesta)

katere so bile odlikovane z Najvišjim priznanjem Nj. c. in k Vis. prejasne gospe prestolonaslednice-udove nadvojvodnje

Štefanija

Steklenica velja 90 kr

Trgovinske brzojavke in vati.

Budimpešta. Pšenica rajesen 7.05 7.06 Pšenica za spomlad 1897 7.76 do 7.77 Oves za spomlad 5.60—5.65. Rž za spomlad 6.20—6.25. Koruza za maj-juni 1897. 3.46-3.47 Pšenica nova od 74 kil. f. 7-95 -8— od 79 kilo. 8— 8-10 od 80 kil. f. 8-10—8-15, od 81. kil. f. 8-15 8-20, od 82 kil. for. —, —, —, Jačmen 8-10—8— preso 5-65—6-10.

Pšenica: Srednje ponudbe, trg jako stalen. Prodaja 55.000 mt. st. Vreme: lepo. Praga. Neračunirani sladkor for. 11.65 do —. Novi po f. 11.75, mlačno.

Praga. Centrifugal novi, postavljeno v Trst s carino vred odpošiljatelj presoj f. 31—31-50 Concasse 32-75 33-25 Četvorni 33-75—, V glavah sodih 88— Zavrta. Kava Santos good average za april 53— za avgust 53-75 rastoče.

Hamburg. Santos good average za maj 43-25, za jul 43-75, za september 44-75 za december 45-75. rastoče

Dunajska borza 20. aprila 1897.

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	100.50	101.10
„ „ v srebru	100.75	101.10
Avstrijska renta v zlatu	122.50	122.75
„ „ v krovah	100.85	101.20
Kreditne akcije	342.75	343.75
London 10 let	118.64	119.50
Napoleoni	9.55 1/2	9.51 1/2
20 mark	11.75	11.72
100 italj. lir	44.95	45.10

Tržne cene

(Cene se razumejo na debelo in s carino vred.)

Domáci pridelki.

	Cena	od for.	do for.
Fišol: Koka	100 K.	10.—	10.25
Mandoleni	„	8.50	8.75
svetlerudeči	„	6.75	7.25
temnorudeči	„	—	—
kanarček	„	—	—
behinjski	„	8.—	8-25
beli veliki	„	—	—
„ mali	„	8.—	8-25
zeleni, dolgi	„	—	—
„ okrogli	„	7.95	7.50
mešani hrvaški	„	5.50	—
„ štajerski	„	6.—	—
Maslo fine štajersko	„	65.—	70.—
Ječmen št. 10	„	8.75	—
„ 9	„	9.75	—
„ 8	„	11.50	—
Zelje kranjsko	„	—	—
Bopa	„	—	—
Krompir	„	2.50	2.70
Proso kranjsko	„	9.—	9.25
Leča, kranjska	„	—	—
speh ogorski	„	58.—	59.—
Mart	„	49.—	50.—
Kava Mocca	„	156.—	158.—
Ceylon Plant. fina	„	170.—	171.—
„ Perl	„	180.—	182.—
Portorico	„	162.—	164.—
Java Malang	„	142.—	143.—
Guatemala	„	140.—	142.—
San Domingo	„	134.—	136.—
Malabar Plant	„	—	—
„ native	„	—	—
Laguayra Plant	„	—	—
„ native	„	—	—
Santos fini	„	108.—	109.—
„ srednje fini	„	108.—	105.—
„ srednji	„	98.—	106.—
„ ordinar	„	92.—	93.—
Ris oprani	„	—	—
„ najfiniji	„	106.—	108.—
„ srednji	„	100.—	101.—
Sladkor Centrifugal I. vrste	„	31.25	31.50
Concasse	„	33.—	33.50
v glavah	„	35.—	35.25
razkosani	„	34.25	35.50
Ris italijanski fini	„	33.50	33.75
„ srednji	„	23.—	23.25
Japan fini AAA	„	17.95	—
„ srednji	„	16.75	—
Raugoom extra	„	13.—	13.50
„	„	11.—	11.50
„	„	10.25	10.50
Petroleji ruski v sodih	„	19.—	—
„ v zabojih od 29 kil.	„	6.15	—

Olje italijansko najfiniji	65.—	66.—
„ srednje	62.—	64.—
bombažno, amerik.	28.—	29.—
dalmatinsko	31.—	32.—
Limon Mesinski	3.—	5.—
Pomaranče	3.—	5.—
Mandeljni Dalmatinski	100 K.	57.—
„ Bari	„	62.—
Pinjoli	„	87.—
Rošči Dalmatinski novi	„	—
„ Puljski	„	7.75
Smekve Puljske	„	—
„ Grike v venci	„	14.75
Saltanine	„	46.—
Vamperli	„	29.—
Oljce	„	39.—
Modra galica	„	24.50
Polenovke srednje velikosti	„	46.—
„ velike	„	—
„ male	„	—
Slaniki v velikih sodih	„	—
„ v 1/2	„	—
Žveplo	„	5.80

ZELEZNIŠKI VOZNI RED.

(Južna železnica (Postaja južne železnice.)

Od dne 1. oktobra 1896.

ODHOD:

7.45 predp. brzovlak na Dunaj, zveza z Reko.	
8.25 brzovlak v Nabrežino, Benetke, Rim.	
9.— „ omnibus v Nabrežino, Videm, Benetke in Verono.	
9.55 „ poštni vlak na Dunaj, zveza s Pešto in Zagrebom.	
12.50 popol. omnibus v Kormin.	
4.40 „ omnibus v Nabrežino, Videm, Rim.	
6.20 „ poštni vlak na Dunaj, zveza z Reko.	
8.05 brzovlak na Dunaj, zveza s Pešto, Reko	
8.05 „ brzovlak v nabrežino, Videm, Rim.	
8.45 „ mešani vlak v Nabrežino, Videm, Rim.	
10.— „ mešani vlak do Münzschlaga.	

DOHOD:

6.48 predp. mešani vlak iz Münzschlaga, Beljaka, itd.	
7.30 „ mešani vlak iz Milana, Vidma, Nabrežine.	
8.35 „ brzovlak iz Kormina,	
9.25 „ brzovlak z Dunaja.	
10.20 „ poštni vlak z Dunaja, zveza z Reko.	
10.35 „ brzovlak iz Rima, Benetk.	
11.20 „ omnibus iz Rima, Benetk, Nabrežine.	
5.40 popol. poštni vlak z Dunaja.	
7.36 „ omnibus iz Verone, Kormina, Nabrežine.	
8.41 „ brzovlak iz Milana, Benetk, Vidma, Nabrežine; —	
8.56 „ brzovlak z Dunaja zveza z Reko.	

Državna železnica. (Postaja pri sv. Andreju).

Od dne 1. oktobra 1896.

ODHOD:

6.30 predp. v Herpelje, Ljubljano, na Dunaj, v Beljak.	
8.35 „ v Herpelje, Rovinj, Pulj, Divačo in na Dunaj	
4.40 popol. v Herpelje, Divačo, Dunaj Pulj in Rovinj.	
7.30 „ v Herpelje (in od Herpelj brzovlak v Pulj, Divačo, na Dunaj, v Beljak.)	
Lokalni vlak ob praznikih	
2.20 popol. v Divačo.	

DOHOD:

8.05 predp. iz Ljubljane, Divačo, Herpelj.	
9.50 „ iz Pulja, Rovinja.	
11.15 „ iz Herpelj, Ljubljane, Dunaja.	
7.05 popol. iz Pulja, Ljubljane, Dunaja.	
9.45 „ brzovlak iz Pulja, Rovinja, Dunaja, Beljaka	
Ljubljano,	
Lokalni vlak ob praznikih:	
8.35 popol. iz Divačo.	

Borzni trg št. 14.
Sedanja razstava:
Svatba princa Neapeljskega.
Velika novost!
10 novč. Ustopnina 20 novč. otroci

„Goriška tiskarna“ A. Gabršček

V Gorici, Gospodska ulica št. 9.

ima v zalogi vse tiskovine za županstva, šole, sodišča, cerkve itd. — Izdaje časopise:

„Soča“, tednik, cena glđ. 4.40. — „Primorec“ vsakih 14 dni, cena 80 novč. — „Slovenska knjižnica“, v mesečnih snopiščih po 18 novč., naročnina za jedno leto glđ. 1.80. Doslej izšlo 56 snopišč. — „Knjižnica za mladino“, v trdo vezanih mesečnih snopiščih po 25 novč., za naročnike 20 novč. Doslej izšlo 23 snop. — „Materino delo za Boga in domovino“, 70 novč. — roman „Bele noči“, 25 novč. — „Venec slovenskih povestij“ 55 novč. — „Rutarjeve črtice o pokn. grofiji Goriški in Gradiški“, 55 novč.

V Trstu prodaja prve tri tobakarnar M. Lavrenčič, nasproti veliki vojašnici in tudi tobakarna Pipan v sprehodu Ponte della Fabra, na kar opozarjamo Slovence v Trstu in okolici.

OLJE.

Pošilja se od 5 litra naprej in na debelo.

Naj fineje olje

Pošilja se od 5 litrov naprej in na debelo

Acquedotto št. 9. (nasproti „Latteria Svizzera“)

Ima se veliko korist in velik trud se prišpara, ako se poslužuje pri l. spedičiji in slov. firmi za olje, kis in mlo. Postrežba je točna, hitra in vrčiso tralni. Prevzemajo se pošiljatve za celo Primorsko, Kranjsko, Štajersko in Trst prosto na dom, ostavši vrč na domu brez are. Jedilno olje l. 28 novč., fino 32—36 novč. l. finejše 56—60 novč. l. ekstrafino 64—72 novč. l. — Kis vinski in ciparski po jako nizki ceni. Mlo kuhinjsko 18 novč. K. fino 24, finejše 26—28 novč. K. Velika zaloga mila (žufje) za toaletto po zmernih cenah. Udani Anton Širca